

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O STRANIM ULAGANJIMA**

Banja Luka, septembar 2024. godine

ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O STRANIM ULAGANJIMA

Član 1.

U Zakonu o stranim ulaganjima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 21/18) u članu 13. u stavu 2. riječi: „Ministarstvu za ekonomske odnose i regionalnu saradnju“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvu privrede i preduzetništva“.

Član 2.

U članu 14. u stavu 2. riječi: „nadležni su Ministarstvo trgovine i turizma i Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva“ zamjenjuju se riječima: „nadležno je Ministarstvo“.

Član 3.

U članu 15. stav 3. mijenja se i glasi:

„(3) Strategija se usvaja u skladu sa propisima kojima se uređuje strateško planiranje, na prijedlog Ministarstva.“

Član 4.

Član 16. mijenja se i glasi:

„Savjet za strane investitore Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) je savjetodavno tijelo Vlade, koje ima za cilj pomaganje i podsticanje stranih ulaganja u Republiku Srpsku, poboljšanje poslovnog ambijenta, kao i unapređenje koordinacije i saradnje institucija republičkog i lokalnog nivoa u privlačenju i realizaciji stranih ulaganja.“

Član 5.

Član 17. mijenja se i glasi:

„Zadaci Savjeta su:

- 1) davanje prijedloga i smjernica u procesu izrade Strategije,
- 2) analiza poslovnog okruženja za strana ulaganja i predlaganje mjera i postupaka radi otklanjanja ograničavajućih faktora za strana ulaganja,
- 3) davanje preporuka za izmjene i dopune propisa kojima se podstiču i olakšavaju strana ulaganja,
- 4) razmjena informacija i uspostavljanje potpunije saradnje između institucija republičkog i lokalnog nivoa i poslovne zajednice radi stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta za strana ulaganja, prevazilaženja eventualnih poteškoća prilikom realizacije postojećih ulaganja i promocije Republike Srpske pozitivnom praksom stranih ulaganja,
- 5) predlaganje drugih aktivnosti od značaja za podsticanje, promociju i unapređenje stranih ulaganja.“

Član 6.

Član 20. mijenja se i glasi:

„(1) Nadležne organizacione jedinice u jedinici lokalne samouprave pružaju postinvesticionu podršku kroz redovne posjete postojećim poslovnim subjektima, prikupljaju informacije o njihovom poslovanju, planovima razvoja i eventualnim problemima, a s ciljem zadržavanja i proširenja postojećih ulaganja.

(2) Ministarstvo pruža postinvesticionu podršku na način da sa nadležnim organizacionim jedinicama u jedinici lokalne samouprave realizuje zajedničke posjete poslovnim subjektima, te najmanje jednom godišnje organizuje sastanke sa jedinicama lokalne samouprave radi analize rezultata pružene postinvesticione podrške.“

Član 7.

Član 21. briše se.

Član 8.

Član 22. mijenja se i glasi:

„(1) Gradonačelnik, odnosno načelnik opštine, dužan je da dostavi Ministarstvu izvještaj iz oblasti stranih ulaganja na području svoje jedinice lokalne samouprave, najkasnije do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana obuhvata pregled podataka o direktnim stranim ulaganjima za koja su u toku pregovori, u fazi započinjanja poslovanja, kao i podatke o poslovanju postojećih stranih ulagača.“

Član 9.

Član 23. mijenja se i glasi:

„Prikupljeni podaci o stranim ulaganjima na području jedinica lokalne samouprave koriste se samo u statističke i analitičke svrhe i neće se objavljivati.“

Član 10.

U članu 24. riječi: „Ministar za ekonomske odnose i regionalnu saradnju“ zamjenjuju se riječima: „Ministar privrede i preduzetništva“.

Član 11.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske.“

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O STRANIM ULAGANJIMA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. tačka 8. Ustava Republike Srpske, prema kojoj Republika, između ostalog, uređuje osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, te politiku i mjere za usmjeravanje razvoja, kao i u članu 70. stav 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, broj: 22.03-020-2285/24 od 28. avgusta 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. tačka 8. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika, između ostalog, uređuje osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, te politiku i mjere za usmjeravanje razvoja, kao i u članu 70. Ustava, prema kojem Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi usklađivanja odredaba Zakona o stranim ulaganjima sa odredbama Zakona o republičkoj upravi, prema kojem je poslove koji se tiču stranih ulaganja u svoj djelokrug rada preuzelo Ministarstvo privrede i preduzetništva, a koji su do tada bili u nadležnosti Ministarstva za ekonomske odnose i regionalnu saradnju.

Takođe, potrebno je i unapređenje određenih rješenja u segmentu saradnje republičkog nivoa i jedinica lokalne samouprave s ciljem privlačenja i podsticanja ulaganja u Republiku Srpsku, preciznije definisanje zadataka Savjeta za strane investitore Republike Srpske, kao i postinvesticiona podrška koju pružaju jedinice lokalne samouprave poslovnim subjektima kroz prikupljanje informacija o poslovanju poslovnih subjekata i planovima razvoja s ciljem zadržavanja i proširenja postojećih ulaganja.

Obrađivaču su date određene sugestije koje su se odnosile na preciziranje formulacija Zakona, te njegovo usklađivanje sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), koje je obrađivač prihvatio i ugradio u tekst Zakona.

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj nacrt usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Nacrt zakona o izmjenama Zakona o stranim ulaganjima može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-2362/24 od 9. septembra 2024. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Nacrta zakona o izmjenama Zakona o stranim ulaganjima, nije ustanovljeno da postoje obavezujući sekundarni izvori prava EU koji uređuju materiju dostavljenog nacrta. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Neprimjenjivo“.

Predmetnim zakonom vrši se usklađivanje odredaba Zakona o stranim ulaganjima sa Zakonom o republičkoj upravi, kao i unapređenje određenih rješenja u oblasti saradnje

republičkog nivoa i jedinica lokalne samouprave s ciljem privlačenja i podsticanja ulaganja u Republiku Srpsku. Takođe, preciznije se definišu zadaci Savjeta za strane investitore Republike Srpske, kao i postinvesticiona podrška koju pružaju jedinice lokalne samouprave poslovnim subjektima, a s ciljem zadržavanja i proširenja postojećih ulaganja.

Sve navedeno je u skladu sa opštim ciljevima Evropske unije kada je u pitanju politika stranih ulaganja. Obrađivač je identifikovao akte u kojima EU daje smjernice za unapređenje stranih ulaganja neophodnih za privredni rast, konkurentnost, zapošljavanje i inovacije, a koje je uzeo u obzir u svom radu:

- Smjernice Komisije za države članice o direktnim stranim ulaganjima i slobodnom kretanju kapitala iz trećih zemalja, te o zaštiti evropske strateške imovine do početka primjene Regulative (EU) 2019/452 (Regulativa o provjeri direktnih stranih ulaganja),
- Saopštenje Komisije Savjetu, Evropskom parlamentu, Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru i odboru regija - za sveobuhvatnu međunarodnu investicionu politiku,
- Saopštenje Komisije „Evropa 2020: Strategija za pametan, održiv i uključiv rast“ i
- Strategiju Jugoistočne Evrope 2030, Regionalni savjet za saradnju, 2021. godina.

Pored navedenih akata, obrađivač je konsultovao i OECD smjernice: Okvirna politika za investicije iz 2015. godine, te UNCTAD Izvještaj o investicijama u svijetu.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za izmjene Zakona o stranim ulaganjima je usklađivanje odredaba važećeg Zakona o stranim ulaganjima sa odredbama, odnosno čl. 30. i 135. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 i 90/23), po kome je predmetne poslove koji se tiču stranih ulaganja u svoj djelokrug rada preuzelo Ministarstvo privrede i preduzetništva na način da Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju prestaje da radi, a poslove u ovom segmentu preuzima Ministarstvo privrede i preduzetništva.

Takođe, razlozi za izmjene nalaze se i u potrebi da se unaprijede određena rješenja uzimajući u obzir praksu u primjeni Zakona, a posebno u segmentu saradnje republičkog nivoa i jedinica lokalne samouprave s ciljem privlačenja i podsticanja ulaganja u Republiku Srpsku, kao i potrebe dorade određenih odredaba u tehničkom smislu.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Čl. 1. i 2. predložene su izmjene člana 13. stav 2. i člana 14. stav 2. Zakona, u smislu usklađivanja nadležnog ministarstva za oblast stranih ulaganja u skladu sa čl. 30. i 135. Zakona o republičkoj upravi.

Članom 3. predlaže se izmjena člana 15. stav 3. u smislu da se Strategija usvaja u skladu sa propisima kojima se uređuje strateško planiranje, na prijedlog Ministarstva iz razloga trajnijeg definisanja zakonske odredbe, uvažavajući činjenicu da je u međuvremenu usvojen zakon kojim se reguliše strateško planiranje Republike Srpske, a njime i institucije koje usvajaju strateške dokumente.

Članom 4. predlaže se izmjena člana 16. radi preciznije formulacije.

Članom 5. predlaže se izmjena člana 17. s ciljem preciznijeg definisanja zadataka Savjeta za strane investitore.

Članom 6. mijenja se član 20. u smislu jasnijeg definisanja načina pružanja postinvesticione podrške.

Članom 7. predlaže se brisanje člana 21, s obzirom na to da je članom 8. predložena izmjena člana 22. u kojem je pojednostavljen i preciznije određen sadržaj i dostavljanje podataka u vidu izvještaja o stranim ulaganjima jedinica lokalne samouprave.

Članom 8. predlaže se izmjena člana 22, a koja se odnosi na obavezu jedinica lokalne samouprave o informisanju o stranim ulaganjima, na način da je uvedena nova, kraća i jasnija formulacija.

Članom 9. predložene su izmjene člana 23. s ciljem zaštite podataka o stranim ulaganjima.

Članom 10. predložene su izmjene člana 24. Zakona u smislu usklađivanja nadležnog rukovodioca organa za oblast stranih ulaganja u skladu sa čl. 30. i 135. Zakona o republičkoj upravi.

Članom 11. utvrđeno je stupanje na snagu Zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Ministarstvo privrede i preduzetništva, kao obrađivač Nacrta zakona o izmjenama Zakona o stranim ulaganjima, u postupku izrade Nacrta ovog zakona popunjavanjem Obrasca 1. procjene uticaja nacrta/prijedloga zakona sprovedo je sljedeće metodološke korake procjene uticaja propisa:

Nacrt zakona usklađen je sa Strategijom privlačenja stranih investicija u Republiku Srpsku za period 2021–2027. godine.

Problem koji se želi riješiti odnosi se na potrebu usklađivanja važećeg Zakona sa čl. 30. i 135. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 i 90/23). Naime, Zakonom o republičkoj upravi Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju prestalo je da radi, a poslove u oblasti stranih ulaganja preuzelo je Ministarstvo privrede i preduzetništva u svoj djelokrug rada. Iz tog razloga, potrebno je izvršiti izmjenu.

Takođe, stanje u oblasti stranih ulaganja i njihovo privlačenje zahtijeva čvrstu vezu republičkih i lokalnih organa vlasti, za šta je neophodna razmjena podataka na što kvalitetniji način, radi dobijanja potpunijih informacija.

S obzirom na to da su izmijenjeni i propisi iz oblasti strateškog planiranja, Nacrtom zakona usklađuje se postupak i nadležni organ za donošenje Strategije podsticanja stranih ulaganja u Republiku Srpsku, kao sveobuhvatnog dokumenta sa ciljevima, mjerama i nosiocima aktivnosti na privlačenju stranih ulaganja.

Cilj donošenja zakona je unapređenje regulative koja se tiče oblasti stranih ulaganja kroz usklađivanje sa ostalim propisima i unapređenje saradnje između lokalnog i republičkog nivoa vlasti u segmentu praćenja i privlačenja stranih investicija.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino regulatornom mjerom.

U vezi sa uticajem na javne budžete, Nacrt zakona nema direktnog uticaja na republički budžet i lokalne budžete, s obzirom na to da će se sprovođenje i nadzor realizovati u okviru postojećih kapaciteta.

Kada je u pitanju uticaj na poslovanje, Nacrt zakona nema direktnog uticaja na poslovanje privrednih subjekata. Međutim, Nacrtom zakona se indirektno utiče na poslovanje, jer su predviđene odredbe putem kojih se nastoje osigurati kvalitetniji podaci, na osnovu kojih će se moći pratiti kretanja i predlagati mjere za unapređenje oblasti, te zajedno sa jedinicama lokalne samouprave podržati investicije koje se planiraju ili su u toku, tj.

podsticati postojeće investitore na reinvestiranje, kao i privlačiti one investitore koji doprinose povećanoj efikasnosti, novim tehnologijama i kvalitetnijim radnim mjestima.

Nacrtom zakona nisu propisane formalnosti za građane i poslovni sektor.

U pogledu socijalnih uticaja, Nacrt zakona neće imati direktnih uticaja.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, Nacrt zakona neće imati direktnih uticaja.

U pogledu procesa konsultacija, Prednacrt ovog zakona objavljen je na internet stranici Ministarstva privrede i preduzetništva, te upućen na mišljenje predstavnicima poslovne zajednice, Saveza opština i gradova Republike Srpske, Gender centra Republike Srpske, kao i drugim resorno nadležnim institucijama.

Kada je u pitanju praćenje sprovođenja propisa, za primjenu odredaba izmjena ovog zakona odgovorno je Ministarstvo privrede i preduzetništva. Ministarstvo privrede i preduzetništva će putem analize i obrade dostavljenih izvještaja iz oblasti stranih ulaganja, koje dostavljaju jedinice lokalne samouprave, pratiti i vrednovati efekte primjene zakona.

Ministarstvo privrede i preduzetništva je, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupilo u skladu sa metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o procjeni uticaja propisa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 08/23).

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22) Ministarstvo privrede i preduzetništva je tekst Prednacrta zakona o izmjenama Zakona o stranim ulaganjima objavilo na internet stranici Vlade Republike Srpske, odnosno Ministarstva privrede i preduzetništva, te ga na taj način učinilo dostupnim svim zainteresovanim organima, organizacijama i pojedincima. Nije bilo komentara i prijedloga od strane zainteresovanih lica u predviđenom roku. Pored toga, Prednacrt je upućen na mišljenje predstavnicima poslovne zajednice, Saveza opština i gradova Republike Srpske, Gender centra Republike Srpske, kao i drugim resorno nadležnim institucijama.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srpske.

Ekonomska opravdanost ovog zakona sadržana je u činjenici da njegovo usvajanje doprinosi privlačenju investicija kojima se nastoji povećati efikasnost privrede u Republici Srpskoj u smislu dodatnog zapošljavanja, povećanja izvoza, prenosa znanja i tehnologija, kao i jačanje privrede na lokalnom nivou.

ZAKON O STRANIM ULAGANJIMA
(Tekst predloženih izmjena ugrađen u osnovni tekst Zakona)

Član 13.

(1) Postupak registracije stranog ulaganja vrši se u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak registracije poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

(2) Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge je obavezna da po službenoj dužnosti, najmanje jednom u tri mjeseca, dostavi **Ministarstvu privrede i preduzetništva** (u daljem tekstu: Ministarstvo) podatke o registrovanim poslovnim subjektima sa elementom stranog ulaganja.

(3) Podaci iz stava 2. ovog člana odnose se na naziv stranog ulagača, zemlju osnivača, djelatnost i visinu ugovorenog (upisanog) osnovnog kapitala.

(4) Vlada ili organ kojeg ona ovlasti mogu objavljivati opšte podatke o stranim ulaganjima, pri čemu se poštuju legitimni interesi poslovnih subjekata i obezbjeđuje da njihove poslovne tajne ne budu objavljene.

Član 14.

(1) Strana ulaganja u poslovne subjekte koji spadaju u Sektore koji podliježu restrikcijama odobrava Vlada, na prijedlog nadležnih ministarstava.

(2) Za strana ulaganja u poslovne subjekte koji se bave proizvodnjom oružja, municije, eksploziva za vojnu upotrebu i vojne opreme **nadležno je Ministarstvo**, a za ulaganje u poslovne subjekte koji se bave medijskim poslovima nadležno je Ministarstvo saobraćaja i veza, odnosno skupština jedinica lokalne samouprave, kada je u pitanju ulaganje u oblasti medijskih poslova u jedinicama lokalne samouprave.

(3) Za ulaganja u Sektore koji podliježu restrikciji, strani ulagači su dužni da podnesu zahtjev za odobravanje stranog ulaganja putem nadležnog ministarstva iz stava 2. ovog člana.

(4) O zahtjevu iz stava 3. ovog člana Vlada donosi odluku u roku 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(5) Ako postoje razlozi za dopunu dokumentacije i odgodu donošenja odluke, nadležno ministarstvo o tome obavještava podnosioca zahtjeva u dodatnom roku od 30 dana.

(6) Vlada je obavezna donijeti rješenje sa obrazloženjem i dostaviti ga stranci najkasnije u roku 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(7) Protiv rješenja iz stava 6. ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 15.

(1) S ciljem podsticanja i promocije stranih ulaganja u Republiku Srpsku donosi se Strategija podsticanja stranih ulaganja u Republiku Srpsku (u daljem tekstu: Strategija) kao sveobuhvatan dokument sa ciljevima, mjerama i nosiocima aktivnosti na privlačenju stranih ulaganja.

(2) Ministarstvo, u saradnji sa drugim nadležnim institucijama na republičkom i lokalnom nivou, utvrđuje i priprema osnovne elemente za izradu Strategije.

(3) **Strategija se usvaja u skladu sa propisima kojima se uređuje strateško planiranje, na prijedlog Ministarstva.**

Član 16.

Savjet za strane investitore Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) je savjetodavno tijelo Vlade, koje ima za cilj pomaganje i podsticanje stranih ulaganja u Republiku Srpsku, poboljšanje poslovnog ambijenta, kao i unapređenje koordinacije i saradnje institucija republičkog i lokalnog nivoa u privlačenju i realizaciji stranih ulaganja.

Član 17.

Zadaci Savjeta su:

- 1) davanje prijedloga i smjernica u procesu izrade Strategije,
- 2) analiza poslovnog okruženja za strana ulaganja i predlaganje mjera i postupaka radi otklanjanja ograničavajućih faktora za strana ulaganja,
- 3) davanje preporuka za izmjene i dopune propisa kojima se podstiču i olakšavaju strana ulaganja,
- 4) razmjena informacija i uspostavljanje potpunije saradnje između institucija republičkog i lokalnog nivoa i poslovne zajednice radi stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta za strana ulaganja, prevazilaženja eventualnih poteškoća prilikom realizacije postojećih ulaganja i promocije Republike Srpske pozitivnom praksom stranih ulaganja,
- 5) predlaganje drugih aktivnosti od značaja za podsticanje, promociju i unapređenje stranih ulaganja.

Član 20.

(1) Nadležne organizacione jedinice u jedinici lokalne samouprave pružaju postinvesticionu podršku kroz redovne posjete postojećim poslovnim subjektima, prikupljaju informacije o njihovom poslovanju, planovima razvoja i eventualnim problemima, a s ciljem zadržavanja i proširenja postojećih ulaganja.

(2) Ministarstvo pruža postinvesticionu podršku na način da sa nadležnim organizacionim jedinicama u jedinici lokalne samouprave realizuje zajedničke posjete poslovnim subjektima, te najmanje jednom godišnje organizuje sastanke sa jedinicama lokalne samouprave radi analize rezultata pružene postinvesticione podrške.

Član 21.

Briše se.

Član 22.

(1) Gradonačelnik, odnosno načelnik opštine, dužan je da dostavi Ministarstvu izvještaj iz oblasti stranih ulaganja na području svoje jedinice lokalne samouprave, najkasnije do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana obuhvata pregled podataka o direktnim stranim ulaganjima za koja su u toku pregovori, u fazi započinjanja poslovanja, kao i podatke o poslovanju postojećih stranih ulagača.

Član 23.

Prikupljeni podaci o stranim ulaganjima na području jedinica lokalne samouprave koriste se samo u statističke i analitičke svrhe i neće se objavljivati.

Član 24.

Ministar privrede i preduzetništva podnosi godišnji izvještaj Vladi o realizaciji stranih ulaganja u Republiku Srpsku za prethodnu godinu, kao i godišnji izvještaj o rezultatima izvršenih posjeta u okviru postinvesticione podrške, najkasnije do kraja februara tekuće godine.